

Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar

Fastställt av fondbolagets styrelse den 10 mars 2020

Innehåll

Policy för aktieägarengagemang	3
1. Inledning	3
1.1 Handelsbanken Fonder AB	3
1.2 Om policyn och dess syfte	3
1.3 Gällande regler	3
1.4 Åtaganden	4
1.5 Ansvar och organisation	4
2. Riktlinjer för ägarstyrning	5
2.1. Principer avseende bolagens styrning	5
2.2. Fondbolagets medel för att utöva ägarstyrning	6
2.3. Intressekonflikter	8
2.4. Beslutsorganisation för ägarstyrning	8
3. Riktlinjer för ansvarsfulla investeringar	9
3.1. Värdegrund	9
3.2. Omfattning	9
3.3. Integrering av hållbarhet	9
3.4. Metoder för hållbarhetsarbetet	9
3.5. Beslutsorganisation för hållbarhetsarbetet	11
4. Uppföljning, rapportering och kommunikation	12
4.1. Uppföljning	12
4.2. Rapportering	12
4.3. Kommunikation	12

Policy för aktieägarengagemang

1. Inledning

1.1 Handelsbanken Fonder AB

Handelsbanken Fonder AB (nedan kallat Fondbolaget) bedriver verksamhet inom såväl aktiv som passiv (index- och regelbaserad) förvaltning i värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder av medel som anförtrots bolaget av dess andelsägare. Fondbolaget ingår i Handelsbankskoncernen som ett helägt dotterbolag till Svenska Handelsbanken AB (publ).

Fondbolagets mål är att skapa god avkastning på det förvaltade kapitalet och verka för en hållbar utveckling och framtid. Ett ansvarsfullt agerande är en grundförutsättning för långsiktigt värdeskapande i ett företag. Ansvarsfulla investeringar blir därmed en viktig förutsättning för att uppnå vårt mål om att generera god långsiktig avkastning. Vårt agerande som ansvarsfull investerare och ägare är därmed centralt i vår förvaltning.

Aktiv förvaltning innebär att förvaltarna noga analyserar varje investering (portföljbolag) utifrån relevanta frågor avseende bolagens strategi, finansiella och icke-finansiella resultat och risker, kapitalstruktur, sociala och miljömässiga påverkan samt bolagsstyrning. Detta görs genom inhämtande av information från portföljbolagen och externa källor samt genom egen analys.

Passiv förvaltning innebär att fonderna placerar utifrån ett förutbestämt index eller regelbaserad strategi och har ett löfte till fondandelsägarna att leverera en avkastning i linje med detta. Det av högsta vikt att fondbolaget väljer ett index/strategi som tar i beaktande de parametrar avseende portföljbolagen som fondbolaget i vart enskilt fall finner relevanta såsom tex hållbarhetsfaktorer detta då valet av index/strategi styr fondens investeringar.

Fondbolagets fonder placerar globalt i bolag över en stor mängd marknader. Ur ett ägarperspektiv är dock den svenska men även övriga nordiska aktiemarknaderna särskilt betydelsefulla p.g.a fondbolagets stora kapital på dessa marknader. Fondbolaget är en av de större ägarna på den svenska aktiemarknaden.

Förvaltningen ska enligt tillämpliga regelverk uteslutande ske i fondandelsägarnas gemensamma intresse¹. Fondbolaget ska alltid agera med syfte att uppnå bästa möjliga avkastning till fondernas andelsägare med hänsyn tagen till fondernas målsättning och placeringsrestriktioner. De möjligheter till ägarinflytande som är kopplat till aktieinnehaven i de olika fonderna ska tillvaratas av bolaget i syfte att främja detta mål. Även vid investeringar i räntebärande värdepapper tillvaratas möjligheter till inflytande kopplat till denna typ av finansiering.

1.2 Om policyn och dess syfte

Syftet med denna policy är att fastställa Fondbolagets policy för aktieägarengagemang vilken innefattar dels riktlinjer för Fondbolagets ägarstyrning samt riktlinjer för ansvarsfulla investeringar.

I riktlinjerna för Fondbolagets ägarstyrning anges hur Fondbolaget praktiskt ska utöva sin ägarstyrning och utnyttja sin rösträtt samt hur Fondbolaget övervakar relevant information rörande portföljbolagen och hanterar eventuella uppkomna och potentiella intressekonflikter kopplade till ägarutövandet. Riktlinjerna anger även hur Fondbolaget för dialog med portföljbolag samt hur Fondbolaget samarbetar med andra ägare för att förbättra förutsättningarna för ägarstyrningen. Slutligen omfattar riktlinjerna de övergripande styrningsrelaterade principer som Fondbolaget ska verka för i de bolag som Fondbolaget investerar i för fondandelsägarnas räkning.

I riktlinjerna för ansvarsfulla investeringar fastställs inriktningen för Fondbolagets arbete med ansvarsfulla investeringar och Fondbolagets agerande som investerare och ägare. Riktlinjerna anger hur Fondbolaget i den aktiva såväl som i den passiva förvaltningen ska integrera miljö, sociala och bolagsstyrningsfaktorer i sin verksamhet.

Policyn för aktieägarengagemang har beslutats av styrelsen och är ett styrdokument som fortlöpande ska efterlevas i verksamheten. Policyn uppdateras och beslutas av styrelsen minst årligen. Policyn ska också användas för kommunikation med existerande och blivande fondandelsägare och ska därför publiceras på Fondbolagets hemsida. www.handelsbanken.com/sv/hallbarhet/ansvarsfulla-investeringar.

1.3 Gällande regler

Verksamheten i Handelsbanken Fonder regleras främst av lagen (2004:46) om värdepappersfonder och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Av betydelse för ägarstyrningen är bland annat regler i dessa regelverk som anger att fondbolagets förvaltning uteslutande ska ske i fondandelsägarnas gemensamma intresse. Fondbolaget får enligt lagregler inte förvärva aktier med sådan rösträtt som gör det möjligt för fondbolaget att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett företag. Förvaltningen av varje enskild fond ska dessutom ske i enlighet med de fondbestämmelser som godkänts av Finansinspektionen.

Av 2 kap. 17 h § lagen om värdepappersfonder framgår att ett fondbolag ska anta principer för aktieägarengagemang ifråga om placeringar i aktier i vissa angivna fall. Vid förvaltning av specialfonder finns motsvarande bestämmelser i 8

¹ I detta dokument används benämningen fondandelsägare även avseende investerare i alternativa investeringsfonder.

kap. 27 a § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Bestämmelserna i respektive regelverk innehåller uppgift om vad principerna åtminstone ska omfatta. I 4 kap. 17 § i lagen om värdepappersfonder och 8 kap. 27 b § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder finns också krav på årligen redogöra för hur antagna principer för aktieägarengagemang har tillämpats.

Vidare finns i 15 kap. i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder regler som föreskriver att ett fondbolag ska anta interna regler där det ska anges vilka strategier bolaget ska följa vid utövandet av rösträtter. Liknande regler återfinns i artikel 37 i Kommissionens delegerade förordning 231/2013/EU.

Enligt 4 kap. 24 § lagen om värdepappersfonder ska ett fondbolag för varje fond det förvaltar lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning med avseende på hållbarhet. Informationen ska lämnas i informationsbroschyr eller årsberättelse och ska beskriva vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen, den eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet och uppföljningen av hållbarhetsarbetet.

Fondbolaget iakttar vidare de relevanta branschregler som getts ut av Fondbolagens Förening; Svensk kod för fondbolag, Riktlinjer för fondbolagens marknadsföring och information samt Riktlinjer för fondbolagens aktieägarengagemang, vilka återspeglas i denna policy.

1.4 Åtaganden

Fondbolaget stödjer internationella initiativ och riktlinjer som har som gemensamt syfte att uppmuntra och underlätta

hållbart företagande. Riktlinjerna för ansvarsfulla investeringar tar sin utgångspunkt i internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, korruption samt kontroversiella vapen. Dessa normer finns uttryckta i FN:s konventioner och överenskommelser och kan tillämpas på företags miljömässiga och sociala ansvar.

Fondbolaget har genom Handelsbanken undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI) och Handelsbanken och Fondbolaget står även bakom det frivilliga FN-initiativet Global Compact. Dessa initiativ och riktlinjer är vägledande för Fondbolagets arbete och utgör tillsammans med de värderingar som kommer till uttryck i vår företagskultur en tydlig och gemensam grund för vår kapitalförvaltning.

1.5 Ansvar och organisation

Styrelsen i Fondbolaget beslutar minst årligen om denna policy för aktieägarengagemang. Resultatet av Fondbolagets arbete med ägarstyrning och ansvarsfulla investeringar återspeglaras minst årligen till styrelsen och löpande till VD. VD är ansvarig för Fondbolagets arbete med ägarstyrning och ansvarsfulla investeringar men kan utse en ägarstyrningsansvarig och en hållbarhetsansvarig att leda och koordinera det operativa arbetet för Fondbolagets räkning. Härefter ingår också att tillse att den information som Fondbolaget lämnar avseende ansvarsfulla investeringar och Fondbolagets hållbarhetsarbete möter de krav som ställs i regelverk och självreglering.

Organisation och beslutsfattande skiljer sig åt något mellan ägarstyrnings- och hållbarhetsfrågor och redovisas därför under respektive avsnitt nedan.

2. Riktlinjer för ägarstyrning

Det övergripande syftet med ägarstyrningen är att främja förutsättningarna för en hållbar god utveckling av de bolag som fondkapitalet har investerats i, och därmed möjligheterna till god avkastning. Ägarrollen ska utövas på ett sådant sätt att bolagens värde och därmed andelsvärdet för fonderna långsiktigt utvecklas på bästa sätt i fondandelsägarnas gemensamma intresse. Fondbolaget anser att en medveten, aktiv och ansvarsfull ägarstyrning är en viktig del av uppdraget från fondandelsägarna.

Ägarstyrningen ska riktas mot bolagens egen styrning, med målet att den ska uppfylla de principer som Handelsbanken Fonder anser bör gälla för en effektiv och sund bolagsstyrning. Ägarstyrningen ska även användas i syfte att verka för ett sådant ansvarsfullt beteende som Fondbolaget anser vara en grundförutsättning för långsiktigt gott värdeskapande i ett företag.

Graden av aktivitet i ägarrollen ska bestämmas utifrån vilket värde som bedöms kunna uppnås. Vid utövandet av ägarstyrningen ska värdet av fondbolagets handlingsfrihet beaktas, t.ex. friheten att när som helst kunna avyttra ett aktieinnehav.

Fondbolaget ska handla självständigt, både i förhållande till de bolag i vilka bolaget genom fonderna är aktieägare och i förhållande till den egna ägaren. Fondbolagets ägarstyrning ska utslutande bestämmas av vad som bedöms vara långsiktigt bäst för fondandelsägarna och i sammanhanget identifiera och hantera faktiska och potentiella intressekonflikter.

2.1. Principer avseende bolagens styrning

Svenska aktiebolag har att följa de grundläggande reglerna i aktiebolagslagen avseende bolagets organisation och styrning. Handelsbanken Fonder anser att svenska noterade bolag därtill ska följa Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"). Koden kompletterar lagstiftning och andra regler genom att ange en norm för bolagsstyrning med en högre ambitionsnivå, samtidigt som den ger möjlighet till avsteg om dessa är motiverade.

Utländska bolag ska på motsvarande vis följa relevant associationsrättslig lagstiftning och bör även följa eller förklara avsteg från de bolagskoder som gäller på de marknader där de är noterade.

De principer för ägarstyrning som anges nedan återspeglar Kodens principer, men innehåller i vissa fall också kompletteringar eller förtydliganden.

Fondbolaget verkar för att Svensk kod för bolagsstyrning fortlöpande anpassas för att främja en god utveckling av bolagsstyrningen i svenska börsbolag. Detta görs främst genom representation i relevanta branschorgan, t.ex. IÄF som är en av huvudmännen till Föreningen för God sed på värdepappersmarknaden vilken verkar genom självregleringsorganen: Aktiemarknadsnämnden, Kollegiet för svensk bolagsstyrning och Rådet för finansiell rapportering.

Information och öppenhet

Fondbolaget ska verka för transparens och god informationsgivning från bolagen, eftersom detta är grundläggande för möjligheterna till en effektiv ägarstyrning, och välfungerande finansiella marknader, och därmed för möjligheterna att förvalta fondkapitalet för andelsägarnas bästa.

Bolagsstämman

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet och det forum där aktieägare kan utöva sitt inflytande. Bolagen ska efterleva de regler beträffande ägarinflytande som följer av lag, börskontrakt, relevanta koder och riktlinjer samt ska i övrigt agera enligt god sed på marknaden. För att uppnå goda förutsättningar för ägarinflytandet ska kallelse till bolagsstämma ske så tidigt som möjligt inom ramen för vad som är tillåtet enligt lag och bolagsordning. Aktieägarna ska i god tid före stämman erhålla information som ger dem möjlighet att ta ställning till de förslag som läggs fram på bolagsstämman. Förslag som inte är av sedvanligt slag ska motiveras särskilt i kallelsen.

Valberedningar

Valberedningen är bolagsstämmans beredande organ för beslut avseende styrelse, revisorer och arvoden. Valberedningen ska tillvarata samtliga aktieägares intressen. Valberedningen ska utgöras av ledamöter som utses av de största aktieägarna i bolaget. En styrelseledamot, normalt styrelsens ordförande, kan ingå i valberedningen men helst endast som adjungerad. Styrelsens ordförande bör inte vara valberedningens ordförande. Valberedningens ledamöter ska vara lämpliga för sitt uppdrag. Mångfald ska eftersträvas i valberedningen, bl.a. en jämn könsfördelning.

Valberedningsarbetet ska påbörjas snarast efter det att valberedningen utsetts, och fortgå till dess att en ny valberedning är utsedd. Arbetet i valberedningen ska bedrivas genom en välstrukturerad process. Arbetet ska omfatta såväl en analys av kompetensbehovet i bolagets styrelse som en inventering av befintlig kompetens och bedömning av ledamöternas lämplighet. En väl genomtänkt och genomförd styrelseutvärdering är därför ett viktigt underlag för valberedningens arbete. Valberedningen ska sträva efter att identifiera kompetenta kandidater via en bred ansats. Vid behov bör extern rekryteringshjälp anlitas.

Valberedningen ska på ett konkret och transparent sätt motivera sitt val och dokumentera detta.

Styrelsen

Fondbolaget ska verka för att varje bolag ska ha en effektiv styrelse präglad av mångfald, med för bolaget relevant kompetens. Begreppet mångfald ska tolkas brett. Särskild vikt ska läggas vid en jämn könsfördelning i styrelsen. Avseende små och medelstora bolag, och i branscher där kvinnor normalt är underrepresenterade i styrelserna innebär detta att kvinnorepresentationen i styrelserna behöver öka. Varje styrelse bör sammantaget ha en förmåga att beakta och hantera relevanta hållbarhetsfrågor.

Kodens regler om oberoende ledamöter ska följas, i syfte att säkerställa styrelsens förmåga att styra företaget med integritet och effektivitet. I styrelser där ledningspersoner ingår ska ett särskilt ersättningsutskott inrättas. Styrelseledamöter ska inte heller ha andra uppdrag i sådan omfattning att ledamoten inte kan ägna styrelseuppdraget tillräcklig tid för att kunna bidra till ett effektivt styrelsearbete.

För att främja effektiviteten i styrelsearbetet bör eftersträvas att antalet styrelseledamöter är litet, om inte verksamhetens komplexitet kräver annat.

Revision

Revisorn utses av aktieägarna och utgör deras kontrollorgan. Det är därför viktigt att revisorn har en oberoende ställning i förhållande till företagsledning och styrelse, och att processen för nomineringar karaktäriseras av transparens och tydlighet. Revisorns information till aktieägarna ska vara relevant och tydlig. För att säkerställa god kvalitet måste revisionen regelbundet utvärderas. Revisorn ska tydligt redovisa andra uppdrag i bolaget utöver revisionsuppdraget.

Intern kontroll

Ett välfungerande system för intern kontroll är en viktig förutsättning för en välskött verksamhet. Det är styrelsens ansvar att bolaget har en effektiv riskhantering där relevanta risker identifieras, hanteras och följs upp. Styrelsen ska säkerställa en god kontrollmiljö och arbeta för en god riskkultur. Bolagens rapportering ska ge en korrekt bild av verksamhetens väsentliga risker och hur bolaget arbetar med kontroll och uppföljning av dessa risker.

Arvoden och ersättningar till styrelseledamöter

Styrelsearvoden ska vara rimliga och marknadsmässiga samt återspegla styrelseledamotens ansvar och arbetsinsats.

Ersättningssystem och ersättningar

Styrelsen i bolaget har ansvaret för att utforma och utvärdera bolagets ersättningssystem. Ersättningssystemet ska vara rimligt, balanserat och anpassat till bolagets förhållanden. Ersättningarna ska vara marknadsmässiga och skäliga.

Bolaget ska ha en ersättningspolicy som beskriver de grundläggande riktlinjerna för kompensation till de anställda inom bolaget. Ersättningspolicyen ska innehålla villkor för fast lön, ev. rörlig ersättning, principer för avgångsvederlag samt villkor för pension, ev. aktierelaterade incitamentsprogram och andra förmåner. Pension ska baseras på fast lön, och vara kopplad till anställningstid så att kostnaderna kan förutses. Ersättningen till den anställde ska ses som en helhet av de olika komponenterna.

Bolagsstämman fattar beslut om ersättningspolicyen efter motiverat förslag från bolagets styrelse.

I vissa fall kan aktierelaterade incitamentsprogram vara ett komplement till övriga ersättningsformer. Syftet med ett aktierelaterat incitamentsprogram är, förutom att det är en del av den totala ersättningen, att skapa en intressegemenskap mellan ägare och anställda kring aktiekursutvecklingen. Detta förväntas stimulera till extra ansträngningar bland deltagarna i programmet för att nå definierade prestationsmål. Ett sätt att

öka intressegemenskapen är att ställa krav på egen investering för att få delta i programmet.

Fondbolaget ska verka för följande generella principer:

- Att aktierelaterade incitamentsprogram ska präglas av enkelhet, tydlighet, transparens och mätbarhet.
- Att incitamentsprogram ska ha en tydlig koppling mellan aktieägarnas avkastning och deltagarnas tilldelning.
- Att prestationsmålen sätts och anpassas efter de speciella omständigheter som gäller för bolaget och den bransch vilket bolaget verkar. Hållbarhetsaspekter bör vara en uttalad del av målen.
- Att incitamentsprogrammen konstrueras så att prestationer utvärderas på lång sikt.
- Att kostnaden för ett aktierelaterat incitamentsprogram är väl balanserad mellan ägarnas krav på en låg kostnad och de anställdas förväntan om ersättning efter prestation.

Kapitalstruktur

Bolagen ska eftersträva en effektiv kapitalstruktur. Frågor om kapitalstruktur ska normalt hanteras av styrelse och ledning i syfte att främja bolagets utveckling över tid.

Beslut kopplade till det egna kapitalet exempelvis beslut om utdelning, aktieemission eller återköp av aktier ska fattas av aktieägarna. Bemyndiganden som lämnas avseende förändringar av kapitalstrukturen ska vara tidsbegränsade. Förslag från bolagets styrelse rörande sådana förändringar ska vara transparenta och på ett tydligt sätt beskriva motiven till de föreslagna åtgärderna. Bolagen bör normalt ha en utdelningspolicy, och förslag till utdelning ska lämnas i enlighet med den.

Nyemissioner ska normalt ske med företrädesrätt för befintliga aktieägare.

Likabehandling av aktieägare

Likabehandling av aktieägare är en viktig grundpelare i svensk aktiebolagsrätt. Fondbolaget verkar för att aktier med samma ekonomiska rätt i bolaget alltid ska behandlas lika i ekonomiskt hänseende, exempelvis i samband med utdelningar, uppköp av samtliga aktier eller likvidation. Fondbolaget anser vidare att principen en aktie – en röst normalt är att föredra, dvs. att det finns en direkt koppling mellan ekonomiskt ägande och inflytande. Avvikelse från denna princip måste kunna motiveras. Fondbolaget ställer sig generellt positivt till att rådande skillnader i rösträtt minskas, under förutsättning att det sker med respekt för den befintliga äganderätten.

Aktieägarmotioner

Enskild aktieägarmotion utvärderas utifrån flertalet faktorer som exempelvis hur förslaget påverkar kortsiktigt och långsiktigt aktieägarvärde, hur bolaget agerar i förhållande till sina konkurrenter samt huruvida de frågor som adresseras i förslaget hanteras bäst via lagstiftning eller företagsspecifikt agerande.

2.2. Fondbolagets medel för att utöva ägarstyrning

Fondbolaget ska utöva sin ägarstyrning på ett sådant sätt att bolagens värde och därmed andelsvärdet för fonderna långsiktigt utvecklas på bästa sätt. Grad av aktivitet i ägarrollen, och val av aktivitet, ska bestämmas utifrån vilka

möjligheter till påverkan som bedöms finnas och vad som bedöms vara effektivt för värdeskapandet. Ägarstyrningen kan skilja sig mellan aktiv förvaltning och passiv förvaltning då t.ex. handlingsutrymmet utifrån kundlöftet kan skilja sig åt.

En förutsättning för en god och effektiv ägarstyrning är en god kunskap om bolagen och deras strategier och utmaningar. Fondbolaget ska därför löpande följa och analysera utvecklingen i de bolag som ingår i fondernas aktieportföljer. Särskilt ska följas hur bolagen agerar utifrån relevanta koder och ur ett hållbarhetsperspektiv och att det är i linje med Handelsbanken Fonders Riktlinjer för ansvarsfulla investeringar.

Ägarstyrningsarbetet tar i första hand sikte på innehav i bolag där fondbolaget är stora ägare då förutsättningarna för en för fondandelsägarna gynnsam effekt är störst. Fondbolagets ägarandel är normalt större i bolag i Sverige och övriga Norden men även med en lägre ägarandel i bolag noterade på utländska börser agerar fondbolaget då förutsättningar för en för fondandelsägarna gynnsam effekt bedöms finnas.

Fondbolaget bevakar löpande viktiga företagshändelser i relevanta bolag där fondbolaget är ägare. Ur ägarsynpunkt är bolagsstämmor och extra stämmor centrala händelser, för vilka Fondbolaget säkerställer att relevant information finns tillgänglig som underlag till analys och röstningsbeslut. Det görs genom kontakter med bolagen, tredjepartsanalys, marknadsinformation samt analys från röstningsrådgivare. Fondbolaget fattar sedan självständiga beslut i de frågor där omröstning eller annat beslutsfattande ska ske.

Bolagsstämmor

Fondbolaget ska normalt rösta på årsstämmor i de bolag där stora innehav finns i fonderna, och i övrigt på de stämmor som av annat skäl bedöms väsentliga. Fondbolaget ska utöva sin rösträtt på ett sådant sätt som fondbolaget bedömer ska leda till bästa långsiktiga utveckling av andelsvärdet i fonderna. Normalt röstar fondbolaget för samtliga aktie i respektive fond. På marknader där aktierna låses under en längre tid för att kunna registreras för röstning på bolagsstämma görs en avvägning mellan handlingsfrihet avseende eventuellt avyttrandebehov och vikten av ägarinflytande. Enligt Fondbolagets fondbestämmelser finns möjlighet att i viss utsträckning använda aktielån i förvaltningen. Fondbolaget gör i varje enskilt fall en bedömning av om aktielån är lämpligt eller inte ur ett ägarperspektiv. Normalt återkallas alla aktier inför bolagsstämman för att röstning ska kunna göras för samtliga aktier. I vissa fall kan delar av aktielånen ligga kvar om det inte väsentligt påverkar vår möjlighet att utöva ägarinflytande.

Valberedningar

Fondbolaget utövar långsiktigt ägarskap genom deltagande i valberedningar. Fondbolagets verksamhet innebär att långsiktigt ägarskap i enskilda bolag inte kan garanteras, men valberedningsarbetet bedrivs alltid långsiktigt i enlighet med Policyen för aktieägarengagemang oavsett vilket bolag det avser.

Fondbolaget deltar normalt i valberedningar när Handelsbanken Fonder är en av de större ägarna och erbjuds att

föreslå en valberedningsledamot. Fondbolaget deltar inte i valberedningen i Handelsbanken eller i andra bolag som kan anses olämpliga p.g.a. intressekonflikter eller liknande. Ägarstyrningsansvarig ansvarar för att ta beslut om vilka valberedningar som bemannas och vem som ska representera Handelsbanken Fonder. Handelsbanken Fonders representanter ska ha kompetens och erfarenhet som gör dem lämpliga för sitt uppdrag i valberedningarna. Valberedningsrepresentanterna, som kan vara både interna och externa personer, ska arbeta utifrån de riktlinjer och direktiv som tagits fram av Fondbolaget ägarstyrningskommitté.

Enligt Fondbolagets fondbestämmelser finns möjlighet att i viss utsträckning använda aktielån i förvaltningen. Aktieutlåning sker normalt inte i bolag där Fondbolaget har en plats i valberedningen.

Valberedningsarbetet ska, i största möjligaste mån, bedrivas så att Fondbolagets handlingsfrihet avseende fondernas aktieinnehav inte begränsas.

Styrelserepresentation

Fondbolaget ska utöva sin ägarstyrning utan krav på egen styrelserepresentation i de bolag vars aktier fonderna är investerade i. Styrelserepresentation försvårar fondbolagets möjligheter att bedriva en aktiv och effektiv förvaltning, och är svårt att förena med kravet att fondernas tillgångar när som helst ska kunna återlösas av andelsägarna.

Dialog med bolagen och kommunikation med övriga intressenter

Fondbolaget ska även använda dialog med bolagen i sitt utövande av ägarrollen, exempelvis avseende ansvarsfullt beteende eller i samband med olika förslag från bolaget till bolagsstämman t.ex. avseende incitamentsprogram, där så bedöms relevant.

Fondbolaget kan även kommunicera med andra parter och intressenter i portföljbolagen i frågor där sådan kontakt kan anses främja investeringens långsiktiga utveckling. Exempel på detta skulle kunna vara kommunikation med portföljbolagets kunder, fackliga organisationer, intresseorganisationer eller personer som på annat sätt påverkas av portföljbolagets verksamhet.

Samarbete med andra aktieägare

Om det bedöms förbättra förutsättningarna för ägarstyrningen i enlighet med denna ägarpolicy kan fondbolaget samverka med andra ägare i en eller flera frågor. Detta kan ske genom bilaterala kontakter eller via branschorganisationer såsom Institutionella Ägares Förening.

Twister och förlikningar

Från tid till annan inträffar det att fondernas medel placeras i bolag som bryter mot olika typer av regler. Det kan vara brott mot marknadsplatsregler (t.ex. bristande eller felaktig informationsgivning), brott mot konkurrensbestämmelser, bedrägerier, korruption etc.

Dessa brott kan leda till processer mot det aktuella bolaget, ofta i form av grupptalan, s.k. class action. Oftast leder en sådan process till förlikning och att bolaget tvingas ersätta

aktieägarna för uppkomna förluster. Förlikningarna kan även innehålla krav på förändringar i bolagets företagsstyrning i form av lednings- eller styrelseförändringar, krav på nya eller ändrade interna regler eller kontrollsystem.

När förutsättningar finns kommer fondbolaget, självmant eller genom anlitanande av juridisk expertis, aktivt att delta i class actions, processer rörande konkurrensbrott och liknande tvister, verka för största möjliga utfall i förlikningar samt även medverka till erforderliga ändringar i det felande bolagets företagsstyrning.

Målsättningen med bevakningen av bolag och deltagande i processer och förlikningar är dels att berörda fonder och deras andelsägare ska erhålla ersättning när ett bolag begår ersättningsgrundande regelbrott, dels att fondbolaget ska vara med och påverka till bättre företagsstyrning i de felande bolagen.

2.3. Intressekonflikter

I fondbolagets ägarstyrningsarbete kan ett antal intressekonflikter uppkomma. Främst gäller det fondbolagets förhållande till sin ägare, Svenska Handelsbanken AB (publ) samt bolag som har kopplingar ägarmässigt eller på personnivå till Handelsbanken. Det skulle också kunna vara fråga om andra bolag med vilka Fondbolaget har betydande affärsförbindelser. Fondbolaget skulle på grund av någon av dessa kopplingar kunna vägledas av andra hänsynstaganden än andelsägarnas bästa.

Fondbolaget hanterar dessa intressekonflikter på ett flertal sätt för att säkerställa att fondbolagets ageranden i ägarfrågor alltid ska ske utifrån vad som är bäst för andelsägarna.

I sin analys och sitt agerande gör Fondbolaget samma typ av bedömningar och ställningstaganden oavsett vilket förhållande fondbolaget har till bolaget ifråga. Fondbolagets Policy för Aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar, beslutad av styrelsen för Fondbolaget, och de principer som återfinns där, gäller samtliga bolag som fonderna investerar i, oavsett ev. kopplingar till Handelsbankskoncernen eller andra bolag.

Fondbolaget har en styrelse där minst hälften av styrelseledamöterna ska vara oberoende i förhållande till Handelsbankskoncernen. Ägarstyrningsfrågor återrapporteras till styrelsen minst årligen. Skulle Fondbolaget ha agerat på ett sätt som strider mot vad som kan anses vara andelsägarnas bästa kommer styrelsen således att få denna information.

Fondbolaget har inrättat en Ägarstyrningskommitté bestående av ägarstyrningsansvarig i fondbolaget, verkställande direktör, styrelseordförande, två av de oberoende

styrelseledamöterna samt fondbolagets styrelsesekreterare. I syfte att bland annat hantera risker för intressekonflikter i förhållande till fondbolagets ägare, krävs att minst en av de oberoende ledamöterna biträder ett beslut i kommittén för att det ska bli giltigt.

Vidare har fondbolaget att under 2 kap. 17 i § lagen om värdepappersfonder årligen redogöra för hur fondbolaget har röstat på bolagsstämmor. Detta informationsflöde innebär att fondbolaget inte i det fördolda kan agera i strid med andelsägarnas bästa.

Fondbolaget använder sig också av röstningsrådgivare, vars råd kan vara vägledande i dessa känsliga frågor.

Modellen för rörlig ersättning för Fondbolagets aktieförvaltare innebär att de uteslutande utvärderas på resultatet, under en flerårsperiod, i den eller de fonder de förvaltar. När förvaltaren tar ställning till hur Fondbolaget ska rösta vid stämmor i portföljbolagen, har denne således ett tydlig incitament att biträda de förslag som bäst bedöms gynna bolagets utveckling ur ett aktieägarperspektiv.

2.4. Beslutsorganisation för ägarstyrning

Ägarstyrningsfrågor av väsentlig och principiell karaktär beslutas av styrelsen. Styrelsen för Handelsbanken Fonder består av sex ledamöter, varav tre är oberoende i förhållande till Handelsbankskoncernen. Med väsentliga och principiella beslut avses beslut om Policyn för Aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar, inrättande av en ägarstyrningskommitté samt beredningsuppgifter för kommittén (se nedan).

Ägarstyrningskommittén ska bestå av ägarstyrningsansvarig i fondbolaget (som också är ordförande i kommittén), VD, styrelseordförande, två av de oberoende styrelseledamöterna samt fondbolagets styrelsesekreterare. Kommittén har till uppgift att bereda viktigare ägarstyrningsfrågor som

1. Löpande uppdateringar av Policyn för Aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar inför beslut av styrelsen.
2. Instruktion för valberedningsarbete (att beslutas av kommittén).
3. Inställning avseende principiella frågeställningar i det löpande arbetet (att beslutas av kommittén).

Bland annat i syfte att hantera risker för intressekonflikter i förhållande till fondbolagets ägare, krävs att minst en av de oberoende ledamöterna biträder ett beslut i kommittén för att det ska bli giltigt.

Kommittén sammanträder normalt en gång per år, inför bolagsstämmosäsongen (vanligtvis i september) samt när någon av ovanstående punkter aktualiseras.

3. Riktlinjer för ansvarsfulla investeringar

3.1. Värdegrund

Handelsbanken Fonders uppfattning är att ett ansvarsfullt agerande är en grundförutsättning för långsiktigt värdeskapande i ett företag. Ansvarsfulla investeringar blir därmed en viktig förutsättning för att uppnå vårt mål att generera god långsiktig avkastning.

Fondbolaget ska integrera finansiell, social och miljömässig hållbarhet i förvaltningen, vilket innebär att bolaget ska bedriva en finansiellt sund och hållbar investeringsverksamhet samt uppmuntra och bidra till en hållbar utveckling.

Handelsbanken stödjer internationella initiativ och riktlinjer som har som gemensamt syfte att uppmuntra och underlätta hållbart företagande. Denna policy tar sin utgångspunkt i internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, korruption samt kontroversiella vapen. Dessa normer finns uttryckta i FN:s konventioner och överenskommelser och kan tillämpas på företags miljömässiga och sociala ansvar.

Fondbolaget har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI) och Handelsbanken och Handelsbanken Fonder står bakom det frivilliga FN-initiativet Global Compact.

Dessa initiativ och riktlinjer är vägledande för Fondbolagets arbete och utgör tillsammans med de värderingar som kommer till uttryck i Fondbolagets företagskultur en tydlig och gemensam grund för kapitalförvaltningen.

Stabila, produktiva och motståndskraftiga ekosystem utgör grunden för en säker och hållbar utveckling. I dag är dessa system satta under press av föroreningar, försurning, utarmning av naturresurser och övergödning som bland annat påverkar markanvändning och tillgång på sötvatten. Dessutom utgör klimatförändringen ett allvarligt hot med extrema väderhändelser, höjda havsnivåer och förlust av biologiskt mångfald som redan idag påverkar världen. Detta får konsekvenser för såväl regional som global ekonomi.

Agenda 2030 och de Globala målen för hållbar utveckling ger en tydlig riktning och målsättning när det gäller miljö och klimat. Därutöver utgör Parisavtalet en global överenskommelse för att hantera, hejda och motverka klimatförändringen.

Fondbolagets mål är att skapa god avkastning på det förvaldade kapitalet och verka för en hållbar utveckling och framtid. Som en betydande investerare har Fondbolaget en viktig roll att spela i exempelvis förverkligandet av Paris-

avtalet, för att driva kapital till investeringar som bidrar till förverkligande av de globala målen och omställningen till en hållbar utveckling. Fondbolaget strävar därför efter att öka investeringar i företag som erbjuder lösningar på globala hållbarhetsutmaningar och som bidrar till att nå de Globala målen. Samtidigt strävar Fondbolaget efter att minimera våra investeringars negativa miljö- och klimatpåverkan.

3.2. Omfattning

Denna policy gäller för Fondbolagets förvaltning och fondernas direkta och indirekta investeringar i svenska och utländska aktier och företagsobligationer. Vid indirekta investeringar för att hantera exempelvis likviditet eller regionallokering, gäller att policyn tillämpas i så stor utsträckning som möjligt. För externa fonder, i Fondbolagets fond-i-fonder, gäller denna policy fullt ut.

Policyn kompletteras med bilagor avseende:

1. Vapen- och försvarsindustrin, kontroversiella vapen
2. Klimatpåverkan och kol
3. Tobaksindustrin
4. Internationella normer och konventioner
5. Utökade exkluderingskriterier
6. Omställningsbolag

3.3. Integrering av hållbarhet

I den löpande verksamheten kan tillvägagångssättet för hållbarhetsintegrering skilja sig åt beroende på om det handlar om val av enskilda företag att investera i, val av fonder som ska ingå i fondportföljer eller val av index/strategi för passiva fonder. Även val av tillgångsslag och förvaltningsinriktning påverkar tillvägagångssättet.

3.4. Metoder för hållbarhetsarbetet

Fondbolagets arbete med ansvarsfulla investeringar vilar på tre ben; välja bort, välja in och påverka.

ESG² är en integrerad del av investeringsanalys och beslut men i den löpande verksamheten kan tillvägagångssättet skilja sig åt beroende på om det handlar om val av enskilda företag att investera i, val av index eller val av fonder som ska ingå i fondportföljer. Även val av tillgångsslag och förvaltningsinriktning påverkar tillvägagångssättet.

Välja bort

Handelsbanken Fonder investerar inte i vissa verksamheter. Utgångspunkten för denna exkludering är Fondbolagets värderingar och åtaganden samt våra policyer och interna riktlinjer för bland annat miljö och klimat. Fondbolagets ställningstaganden baseras på följande resonemang:

² ESG står för miljömässiga (Environmental), sociala (Social) och bolagsstyrningsfrågor (Governance), och är ett vedertaget sätt att kategorisera hållbarhetsfrågor på.

- Vissa produkter och tjänster löper stor risk att ha negativa effekter på omvärld, samhället och olika intressenter.
- Det är oförenliga med en roll som ansvarsfull investerare, ett långsiktigt investeringsperspektiv och att investera för en hållbar utveckling och framtid.
- Vissa produkter och tjänster innebär förhöjda hållbarhetsrisker i bolagens värdekedjor, här görs bedömningen att riskerna inte är hanterbara.

Handelsbanken Fonder investerar inte i följande branscher:

- företag som är inblandade i tillverkning eller distribution av enligt internationell rätt förbjudna vapen, till exempel kluster vapen, personminor, biologiska- och kemiska vapen. Fondbolaget investerar inte heller i företag involverade i produktion eller distribution av kärnvapen. Se bilaga 1.
- företag med betydande verksamhet inom brytning av förbränningskol eller i kraftbolag som har förbränningskol som stor energikälla. I praktiken innebär det att högst 5 procent av ett företags omsättning får komma från utvinning av förbränningskol. När det gäller kraftgenerering får högst 30 procent av kraftbolagets omsättning komma från kolkraft. Se bilaga 2. För huvuddelen av fonderna som har utökade exkluderingskrav gäller striktare kriterier, se nedan
- företag involverade i cigarettproduktion, se bilaga 3.

Utökade exkluderingskrav

Huvuddelen av Fondbolagets fonder tillämpar i tillägg till ovan en utökad exkludering vilket betyder att Fondbolaget utesluter ytterligare branscher ur våra portföljer. Företag involverade i produktion eller distribution av

- konventionella vapen och krigsmaterial
- alkohol
- tobak
- cannabis
- kommersiell spelverksamhet
- pornografi
- fossila bränslen inklusive utvinning av oljesand.

Vidare omfattar utökade exkludering även företag som bekräftats agera i strid med internationella normer och konventioner. Se bilaga 5 för definitioner vad avser kontroversiella branscher och bilaga 4 vad avser normbrytare.

Alla bolagsinnehav analyseras regelbundet i syfte att identifiera de bolag som inte uppfyller internationella normer och konventioner för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och korruption. Det betyder att alla bolagsinnehav granskas för att identifiera eventuella brott eller kränkningar mot internationella normer utifrån FN-initiativet Global Compacts fyra principiella områden.

Tillämpning

I vissa fall kan vi acceptera avvikelser från något av våra exkluderingskrav, t.ex. fossila bränslen, , se bilaga 6.

Potentiella avvikelser från policyn hanteras inom ramen för Hållbarhetskommittén, se kapitel 3.4. Det kan leda till att icke tillåtna innehav finns kvar i portföljen under en övergångsperiod

Välja in

Fondbolaget strävar efter att välja investeringar som bedriver sin verksamhet i linje med eller bidrar positivt till en hållbar utveckling enligt Agenda 2030 och Parisavtalets mål. Förvaltningen strävar efter att öka investeringarna i lösningar på globala hållbarhetsutmaningar, och därigenom bidra till uppfyllelse av Global målen och övergången till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp.

- Förvaltningen söker aktivt efter att investera i bolag som bedriver sin verksamhet på ett hållbart sätt eller bolag vars produkter och tjänster bidrar till hållbar utveckling.
- Förvaltningen söker aktivt efter bolag som bidrar till omställningen till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp i linje med Parisavtalets mål.

Investeringar kan väljas in utifrån två dimensioner av hållbarhet, dels bolagets operationella hållbarhetsprestanda och dels genom bolagets produkter och tjänster. I den löpande verksamheten kan tillvägagångssättet skilja sig åt beroende på om det handlar om val av enskilda företag att investera i, val av index eller val av fonder som ska ingå i fondportföljer. Även val av tillgångsslag och förvaltningsinriktning påverkar tillvägagångssättet.

Inom aktiv förvaltning kan bolag som uppfyller kraven för att kvalificera som ett omställningsbolag väljas in, se bilaga 5

Påverka

Som en betydande investerare har Fondbolaget ett ansvar och en möjlighet att påverka bolag att agera ansvarsfullt och bedriva sin verksamhet på ett hållbart sätt samt att verka för att kapitalförvaltningsbranschen utvecklar sitt hållbarhetsarbete. Fondbolaget påverkar genom bolagsdialoger, ägarstyrningsarbete och investerarnätverk. Utgångspunkten för vårt påverkansarbete är Handelsbankens värdegrund, våra åtaganden samt de internationella normer och konventioner Fondbolaget värnar om.

Fondbolaget arbetar proaktivt för att påverka företag att förbättra sitt arbete inom hållbarhet, att följa internationella normer och konventioner eller inom specifika frågeställningar. Genom vårt ägarstyrningsarbete påverkar vi bolagen via deltagande i valberedningar samt röstning på stämmor, läs mer under avsnitt Riktlinjer för ägarstyrning.

Påverkansdialoger

Dialog är en viktig metod för att påverka bolag. Detta gäller såväl proaktiva dialoger i syfte att påverka företagen att förbättra sitt hållbarhetsarbete som dialoger med företag där Fondbolaget bedömer att företagen inte lever upp till internationella normer och konventioner.

Fondbolaget utför påverkansarbete dels i egen regi genom direktkontakt med företag och dels i samarbete med andra investerare. Dialogerna kan klassificeras enligt följande:

- Riktade proaktiva dialoger: Dessa dialoger driver Fondbolaget genom direktkontakt med bolaget. I aktiv förvaltning har vi kontinuerlig kontakt med bolagen och är väl positionerade att direkt påverka bolagen. Nedan listas olika anledningar som kan motivera att Fondbolaget tar initiativ till dialog.

- Dialoger tillsammans med andra investerare: Dessa dialoger sker tillsammans med andra investerare och faciliteras av extern tjänsteleverantör. Utgångspunkten för dialog är oftast misstänkta eller bekräftade fall av kränkningar mot internationella normer och konventioner men kan i vissa fall även vara tematiskt inriktade.
- Samarbeten och branschinitiativ: Dessa dialoger fokuserar på bolag inom specifika branscher och specifika hållbarhetsfrågor.

Investerarnätverk

Fondbolaget deltar aktivt i investerarnätverk för att bidra och verka för att kapitalförvaltningsbranschen utvecklar sitt arbete inom hållbarhet. Att delta i nätverk är också viktigt för Fondbolagets lärande och utveckling inom hållbarhetsområdet där utvecklingen går väldigt fort. Exempel på samarbeten där vi deltar i arbetsgrupper är IIGCC, SISD och UNPRI.

Aktieägarmotioner i hållbarhetsfrågor Påverkansarbete kan även utövas genom Fondbolagets ägarstyrningsarbete i samband med bolagsstämma i portföljbolagen. Fondbolaget stödjer generellt aktieägarmotioner vilka söker att främja hållbart företagande samt söker större öppenhet i redovisning och rapportering av bolagets klimatpåverkan, arbete med mänskliga och arbetsrättsliga rättigheter m.m.

3.5. Beslutsorganisation för hållbarhetsarbetet

I Fondbolaget är VD för Fondbolaget ansvarig för implementeringen av hållbarhet relaterad till policyer och strategier. Affärsområdescheferna för aktiv respektive passiv förvaltning samt allokeringsförvaltning har ansvar för integreringen av hållbarhetsfrågor, både risker och möjligheter, i investeringsprocessen, analysen och investeringsbesluten i enlighet med policyer och strategier. Arbetet vägleds av Chefen för hållbarhet inom Kapitalförvaltningen som har ansvaret för att koordinera arbetet och utveckla policier och strategier relaterat till hållbarhet för hela kapitalförvaltningen och därmed också Fondbolaget.

I Fondbolaget finns en Hållbarhetskommitté där övergripande hållbarhetsärenden bereds och beslutas, beslutsfattare är VD. Syftet med Hållbarhetskommittén är att fatta beslut gällande bedömning av bolag i förhållande till utökade exkluderingskriterier (verksamheter och normbrytare) samt bolag som väljs in enligt särskilda kriterier för omställningsbolag.

Hållbarhetskommittén tar även ställning till metodologiutveckling vad gäller analys och bedömning av dessa kriterier. VD beslutar också om den exkluderingslista som ska gälla för fondbolagets investeringar.

Fondbolagets riskkontrollfunktion följer dagligen upp att Fondbolagets exkluderingskriterier efterlevs. Eventuella avvikelser återrapporteras till styrelsen och VD inom ramen för riskkontrollfunktionens löpande arbete.

4. Uppföljning, rapportering och kommunikation

Nedan redogörs för hur Fondbolaget följer upp, rapporterar och kommunicerar avseende ägarstyrning och ansvarsfulla investeringar.

4.1. Uppföljning

Uppföljning av hur fondbolaget agerat inom ägarstyrning och hållbarhet sker med olika periodicitet beroende på område. Dagligen kontrollerar Fondbolagets funktion för riskkontroll att alla fonder följer sina fondbestämmelser och kundlöften avseende exkludering av bolag.

Kvartalsvis sker uppföljning i ett särskilt forum – Riskforum Hållbarhet- av huruvida fonderna enskilt och fondbolaget som helhet arbetar med de mål som satts upp för hållbarhet.

Ägarstyrningsansvarig följer löpande upp valberedningsarbetet med Fondbolagets utsedda representanter. Det sker i gemensamma möten där riktlinjer och aktuella frågor går igenom.

Uppföljning av röstning på bolagstämmor görs löpande under säsongen av ägarstyrningsansvarig. All röstning registreras digitalt. Fondbolagets rösträtt ska nyttjas för att bolagen ska leva upp till de principer för bolagsstyrning som anges i Fondbolagets riktlinjer för ägarstyrning. Om röstning skett i strid med riktlinjerna ska särskild motivering dokumenteras.

4.2. Rapportering

Fondbolaget ska årligen, i årsberättelserna för fonderna eller i separat rapport, redogöra för uppföljningen av ägarstyrnings- och hållbarhetsarbetet. Redogörelsen skall innehålla en allmän beskrivning av fondbolagets röstning i portföljbolagen exempelvis antal bolagsstämmor, geografiskt fördelning samt en sammanställning hur fondbolaget röstat på portföljbolagens stämmor. Redogörelsen skall även ange om det förekommit några viktiga omröstningar under perioden

exempelvis där Fondbolaget varit stora ägare eller där en viktig eller kontroversiell fråga varit uppe för beslut på bolagsstämman. Information ska lämnas om i vilka fall fondbolaget har använt sig av råd eller röstningsrekommendationer från röstningsrådgivare. Ifråga om hållbarhetsarbetet ska redogörelsen innehålla uppgift om de hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden, de metoder som används för hållbarhetsarbetet och det arbete som Fondbolaget bedriver för att påverka de företag som fondens medel placeras i. Redogörelsen för påverkansarbetet ska innehålla information om dialoger som förts med portföljbolagen, hur de har genomförts och, i förekommande fall, vad de resulterat i.

Styrelsen i Fondbolaget skall minst årligen erhålla rapport om ägarstyrnings- och hållbarhetsarbetet samt efterlevnaden av denna policy.

4.3. Kommunikation

En viktig del av Fondbolagets aktieägarengagemang är att bolagets inställning i frågor rörande ägarstyrning och ansvarsfulla investeringar kommuniceras till olika intressenter. Denna policy för aktieägarengagemang, som uttrycker Fondbolagets uppfattningar i frågor av principiell art ska offentliggöras och hållas tillgänglig på Fondbolagets hemsida. Den ska kunna användas för kommunikation med investerare.

En sammanfattande årsrapport ska skapas som beskriver hur fondbolaget övergripande agerat i sin ägarstyrning under året.

Röstning på bolagstämmor ska redovisas årligen, i efterhand, på fondbolagets hemsida.

En del av Fondbolagets arbete med ansvarsfulla investeringar kommuniceras också via Handelsbankens årliga hållbarhetsrapport.

Bilaga 1

Vapen- och försvarsindustrin, kontroversiella vapen

I enlighet med FN:s stadgar har varje land rätt till självförsvar. Tillverkning av och handel med vapen och annan krigsmateriel regleras av nationell lagstiftning, mellanstatliga regelverk, internationella konventioner och vapenembargon utfärdade av FN:s säkerhetsråd eller EU.

Förutom de uppenbara risker som finns avseende överträdelse av mänskliga rättigheter när det gäller användandet av olika typer av vapen, kännetecknas försvarssektorn, enligt den oberoende internationella organisationen Transparency International, av en risk för korruption.

Vid affärsrelationer med företag verksamma inom försvarsindustrin ska fondbolaget kontrollera att verksamheten inte utgör ett brott av ett vapenembargo från FN eller EU samt

att verksamheten sker i enlighet med nationella och internationella regelverk.

Handelsbanken Fonder ska också utvärdera och ta hänsyn till företagets riktlinjer för att motverka brott mot mänskliga rättigheter och korruption och ska vidare bevaka och särskilt ta hänsyn till hur företagen efterlever dessa riktlinjer.

Handelsbanken Fonder investerar inte i värdepapper utgivna av bolag som är inblandade i tillverkning eller distribution av enligt internationell rätt förbjudna vapen, till exempel klustervapen, personminor, biologiska och kemiska vapen. Vi investerar inte heller i företag involverade i produktion eller distribution av kärnvapen. En lista över de företag som vi inte investerar i finns på Fondbolagets hemsida.

Bilaga 2

Klimatpåverkan och kol

Handelsbanken Fonder vill förstå hur våra investeringar påverkar klimatet. Vi vill också agera för att reducera vår påverkan. Utsläpp av växthusgaser är en starkt bidragande orsak till den accelererande temperaturhöjningen på jorden.

Handelsbanken Fonder mäter och redovisar fondernas koldioxidavtryck och står bakom Montreal Carbon Pledge, ett initiativ inom ramen för PRI, där kapitalägare- och förvaltare förbinder sig att mäta och redovisa portföljers koldioxidavtryck. Handelsbanken Fonder står även bakom CDP (Carbon Disclosure Project), en oberoende, internationell och ideell organisation som arbetar för öppenhet och dialog kring företags CO₂-utsläpp och klimatstrategier. Fondbolaget stödjer även rekommendationerna från Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD) och redovisar

Fondbolagets klimatrelaterade risker och möjligheter i enlighet med TCFDs rekommendationer.

Förbränning av brunskol står för en stor del av energisektorns utsläpp av växthusgaser. Handelsbanken Fonder har därför beslutat att inte investera i företag med betydande verksamhet inom brytning av förbränningskol eller i kraftbolag som har förbränningskol som stor energikälla. I praktiken innebär det att max 5% av ett företags omsättning får komma från utvinning av förbränningskol. När det gäller kraftgenerering får högst 30 % av kraftbolagets omsättning komma från kolkraft. För huvuddelen av Fondbolagets fonder tillämpas de utökade exkluderingskriterierna vilket innebär att kraftgenerering får högst till 5% av kraftbolagets omsättning komma från kolkraft.

Bilaga 3

Tobaksindustrin

Agenda 2030 och de Globala målen för hållbar utveckling ger en tydlig riktning och målsättning när det gäller mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, mänsklig hälsa och miljö. Tobaksindustrin har en väl dokumenterad negativ påverkan på hållbar utveckling och den negativa påverkan kan kopplas till flera steg av tobaksprodukters livscykel, till exempel:

- Odling av tobak har kopplats samman med avskogning, användning av bekämpningsmedel, brott mot mänskliga rättigheter, hälsoproblem och barnarbete.
- Produktionen av cigaretter resulterar i stora mängder icke återvinningsbart och kemiskt avfall.
- Smuggling av cigaretter är en inkomstkälla för organiserad brottslighet och resulterar i uteblivna skatteintäkter.
- Rökning är ett av världens största folkhälsoproblem och leder till förtidig död för miljontals människor, även icke-rökare.
- Cigarettfimpar är den vanligast förekommande formen av nedskräpning i världen.

Handelsbanken Fonder placerar inte fondernas medel i värdepapper utgivna av tobaksföretag som är involverade i verifierade kränkningar av internationella normer och konventioner samt nationell eller lokal lagstiftning och där acceptabla åtgärder ej vidtagits, till exempel:

- Världshälsoorganisationens (WHO:s) ramkonvention om tobakskontroll och tobaksindustrin.
- Internationella konventioner inom miljö, arbetsrätt eller hälsa.
- Företaget är involverat, direkt eller indirekt, i barn- eller tvångsarbete.
- Företaget marknadsför aktivt sina produkter till minderåriga.
- Företaget bryter mot nationell eller lokal lagstiftning.

Fondbolaget placerar heller inte fondernas medel i värdepapper utgivna av bolag involverade i cigarettproduktion.

Bilaga 4

Internationella normer och konventioner

Alla företag i vilka vi investerar analyseras regelbundet i syfte att identifiera de bolag som inte uppfyller internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, korruption samt kontroversiella vapen.

UN Global Compact – Tio principer Handelsbanken har undertecknat UN Global Compact. I den normbaserade analysen följer vi hur de företag vi investerar i förhåller sig till internationella normer och konventioner. De tio principerna redogörs här nedan.

Den normbaserade granskningen utvärderar vidare företagens agerande utifrån de grundläggande principer som beskrivs i FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UN Guiding Principles on Business and Human

Rights), och i andra relevanta riktlinjer (t.ex. International Finance Corporation Performance Standards on Environmental and Social Sustainability (IFC), World Commission on Dams Best Practice Framework (WCD), Forest Stewardship Council (FSC), Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)).

Mänskliga rättigheter

Princip 1: Stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för företagets inflytande. Princip 2: Försäkra att deras egna företag inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter.

Exempel på normer och konventioner som är relevanta för företagsanalysen:

- FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter.
- FN:s internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
- FN:s konvention om barnets rättigheter.
- FN:s konvention om avskaffande av alla former av rasdiskriminering.
- FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.
- FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
- ILO:s konvention (nr 169) om urbefolkningar och stamfolk i självstyrande länder.

Internationell humanitär rätt

- Genèvekonventionen I-IV

Arbetsvillkor

Princip 3: Upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar

Princip 4: Eliminera alla former av tvångsarbete

Princip 5: Avskaffa barnarbete

Princip 6: Avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och yrkesutövning

Exempel på normer och konventioner som är relevanta för företagsanalysen:

- Internationella Arbetstagarorganisationens (ILO) kärnkon-

ventioner.

- Konvention (nr 29) angående tvångs- eller obligatoriskt arbete.
- Konvention (nr 87) angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten.
- Konvention (nr 98) angående tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten.
- Konvention (nr 100) angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde.
- Konvention (nr 105) angående avskaffande av tvångsarbete.
- Konvention (nr 111) angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning.
- Konvention (nr 138) angående om minimiålder för tillträde i arbete.
- ILO:s konvention (nr 182) om förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete.

Miljö

Princip 7: Stödja förebyggande åtgärder för att motverka miljöproblem.

Princip 8: Ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande.

Princip 9: Uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik.

Exempel på normer och konventioner som är relevanta för företagsanalysen:

- FN:s konvention om biologisk mångfald.
- Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall.
- Kyotoprotokollet till FN:s ramkonvention den 9 maj 1992 om klimatförändringar.
- Rio deklARATIONEN – FN:s konferens om miljö och utveckling. (notera att detta är en deklARATION, som till skillnad från en konvention, inte är juridiskt bindande.).
- Unescos konvention om skydd för världens kultur- och naturarv.
- Konventionen angående våtmarker av internationell betydelse i synnerhet såsom livsmiljö för våtmarksfåglar (Ramsar).
- Konvention om handel med hotade arter (CITES).
- Konvention om skydd av flyttande djur (CMS).
- Parisavtalet

Anti-korruption

Princip 10: Företag ska arbeta mot alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.

Exempel på normer och konventioner som är relevanta för företagsanalysen:

- FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet.
- FN:s konvention mot korruption.
- OECD:s konvention om bekämpande av bestickning av utländska offentliga tjänstemän i internationella affärsförhållanden.

Vapenkontroll

- Konvention om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor (truppminor) samt om deras förstöring.
- Konventionen om klusterammunition.
- Konventionen om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring.
- Konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt deras förstöring.

Bilaga 5

Utökade exkluderingskriterier

Utökade exkluderingskriterier innebär att fonden inte investerar i värdepapper emitterade av bolag vars omsättning till mer än 5% härrör från produktion och/eller distribution av tobak, pornografi, alkohol, cannabis, spel, vapen och krigsmateriel eller utvinning av fossila bränslen.

Fonden intar en restriktiv hållning till bolag som är involverade i tjänster avseende dessa verksamheter samt bolag som är involverade i kraftgenerering från fossila bränslen. Nedan en kort beskrivning av de olika verksamheterna.

Vapen och krigsmateriel

Avser kamputrustning och annan utrustning konstruerad eller modifierad på grundval av militära specifikationer.

- Utveckling och produktion av militär utrustning, såsom tankar, militära flygplan, radar- och simuleringssystem, samt vissa komponenter och delsystem därav.
- Tjänster, som bland annat omfattar underhåll, reparation och logistik, för militär utrustning, samt vissa komponenter och delsystem för denna utrustning.

Alkohol

Avser alkoholhaltiga drycker.

- Produktion avser fermentering eller destillering av alkoholhaltiga drycker.
- Distribution avser detaljhandel, grossisthandel eller tillhandahållande av alkoholhaltiga drycker, inklusive spritbutiker, stormarknader, barer och restauranger.
- Tjänster avser marknadsföring och andra kringtjänster för främjande av drycker.

Tobak

Avser tobaksprodukter som cigaretter, cigarrer, snus och piptobak.

- Produktion avser produktion av cigaretter, cigarrer, snus och piptobak.
- Distribution avser detaljhandel eller grossist av tobaksvaror, inklusive stormarknader.
- Tjänster avser marknadsföring och marknadsföring av tobaksvaror.
- Tjänster avser marknadsföring och andra kringtjänster för främjandet av tobaksvaror.

Cannabis

Avser cannabis och cannabisprodukter

- Produktion avser tillverkare eller odlare
- Distribution avser distributörer eller återförsäljare.
- Tjänster avser leverans och förpackningstjänster, leverantörer av varor eller tekniker speciellt för cannabisindustrin, marknadsföring, bidragsgivare för cannabisproducenter och/eller distributörer.

Pornografi

Avser uttryckliga bilder av sexuellt beteende som är avsedda att orsaka sexuell spänning. Detta inkluderar produkter märkta som:

- Produktion hänvisar till publikationen genom tryck eller film av material som är märkt "erotik", "porr" eller "vuxenunderhållning".
- Distribution avser försäljning och detaljhandel via media (sändning, tidningar och näthandel). Aktiv (eller direkt) distribution anger distributionen av pornografiskt material via media (t.ex. sändning, tidningar och näthandel). Passiv (eller indirekt) fördelning designeras förenkling av distribution (t.ex. hotell, telekommunikation).

Kommersiell spelverksamhet

Kommersiell spelverksamhet refererar till pengäroverskott på ett spel eller evenemang som sport, kort eller tärningspel, spelautomater och lotterier.

- Produktion som hänför sig till driften eller förvaltningen av alla aktiviteter som medför att pengar överförs på ett spel eller evenemang.
- Distribution, som hänvisar till detaljhandel med lågrisk-spelobjekt som lotteri.
- Tjänster, som avser tillhandahållande av tjänster till och utveckling av plattformar för aktiviteter som medför att pengar används (programvara, spelautomater). Ytterligare tjänster inkluderar marknadsföring eller kringtjänster för att främja spelverksamhet.

Fossila bränslen

Avser någon av materialen av biologiskt ursprung i jordskorpan som kan användas som energikälla, med olja (petroleum), naturgas och kol är de tre huvudtyperna av icke förnybara energikällor. Det omfattar produktion, distribution, tjänster och prospektering.

- Produktionen avser all verksamhet som rör generering, utvinning och bearbetning av fossila bränslen.
- Distribution avser all verksamhet som rör detaljhandel, marknadsföring och distribution av fossila bränslen.
- Tjänster avser all verksamhet som avser tillhandahållande av relevanta tjänster för drift av fossila bränslen och annan logistisk verksamhet i samband med den. Dessa inkluderar transport, frakt och lagring av fossila bränslen.
- Undersökning avser varje verksamhet som inbegriper undersökning, arbete eller handling för att bestämma processen eller metoden för att extrahera och bearbeta fossila bränslen.

Oljesand

Hänvisar till en typ av petroleumposition som består av en blandning av sand, lera eller andra mineraler, vatten och bitumen. Bitumen avser en tjock, svart och högviskös vätska eller halvfast typ av petroleum.

- Produktion hänvisar till de olika stadier och processer som används för att utvinna, uppgradera och förbättra bitumen.
- Utforskning avser metoder för undersökning av områden för utvinning såsom testborring och markundersökning.

Bilaga 6

Omställningsbolag

Bakgrund

Som en betydande investerare har Handelsbanken Fonder en viktig roll att spela i förverkligandet av Parisavtalet. Det gör vi genom att driva kapital till investeringar som bidrar till Globala målen och genom att öka investeringar i företag som erbjuder lösningar på globala hållbarhetsutmaningar. Ytterligare ett sätt att påskynda omställningen till ett mer klimatneutralt samhälle är att investera i bolag som arbetar med att ställa om verksamheten i en mer hållbar riktning, så kallade omställningsbolag. Ett exempel är bolag som går från fossil energiproduktion till förnybar.

Investera i omställningen till en värld med låga koldioxidavtryck

Vi vill vara med i omställningen till en värld med låga koldioxidutsläpp och ser idag flera investeringsmöjligheter i bolag som ställer om verksamheten från fossil energiproduktion till förnybar. Vi har därför beslutat att vi kan acceptera viss exponering mot fossila bränslen om bolaget uppfyller de kriterier som definieras nedan.

Kriterier för omställningsbolag – bolag som producerar och/eller distribuerar elkraft

1. Bolagets planerade utveckling av verksamheten ska vara i linje med en global uppvärmning på högst 2°C.
2. Bolagets nuvarande verksamhet får inte bestå av i huvudsak fossil energi.
3. Bolagets nuvarande investeringstakt stödjer övergången från fossil till förnybar energi.